

ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Β'.
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 14

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩ. ΖΩΝΤΟΣ

ΧΑΛΚΙΣ
ΜΑΪΟΣ 1943

ΜΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΑΡΙΜΠΑ

Ἀγαπητέ μου φίλε κ. Ζώντο,

Καθώς εἶσαι ἀνέκαθε, ὅπου κι' ἀνέσταθης, ἕνας ἀκαταπόνητος ἐργάτης πνευματικῆς κίνησης, δὲ μπόρεσες—ἀνήσυχε ἀνθρώπε—νὰ μὴν ἔχεις φέρει μαζί σου τὸν ἀκοίμητο δαίμονα τῆς δημιουργικῆς ἰδιοσυγκρασίας σου καὶ μὲς στῆς φθοροποιῆς δυσχέρειες τῆς τωρινῆς ζωῆς ὄλων μας, σὺ σὲ ξένο τόπο, μόνος, ὄνειροπόλος κι' ἐπίμονος, νὰ μὴν σφυρηλατήσῃς κι' ἐδῶ αὐτὸ τὸ πυραχτωμένο μέταλλο τῶν γραμμάτων, στὸ σκληρὸ ἀμόνι τοῦ πνεύματος.

Τὸ ντόπιο—Χαλκιδέϊκο—περιοδικό σου, τὸ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα», ὕστερα ἀπὸ τὸ δικό μου, τὰ «Νεοελληνικὰ Σημειώματα» ποὺ δὲν πρόφτασε νὰ χαρεῖ καὶ πολὺ τῆ ζωῆ, θάσταθεῖ ἕνας πάλι πνευματικὸς σταθμὸς στὴ σύγχρονη ἱστορία τούτου τοῦ τόπου. Ἐκεῖνο, τὰ «Νεοελληνικὰ Σημειώματα», παύτηκαν καὶ τὸ χρυσὸ ἐπιτελεῖο τῶν συνεργατῶν του, τὸ καύχημα τότε καὶ τὸ καμάρι τοῦ Ἔθνους μας, διαλύθηκε καὶ τὰ στελέχη του σκόρπισαν.

Γιὰ τὸ παρόν, ἐγώ, θέλοντας νὰ τονωθοῦν τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» σου, ἀνασέρνω, ἀπὸ τὴν ἀνέκδοτη συνεργασία τοῦ δικοῦ μου περιοδικοῦ τὰ «Ν. Σημ.» ἕνα ἄρθρο—τὸ 5ο κατὰ σειρά του—τοῦ ξεχωριστοῦ ποιητῆ, κριτικοῦ καὶ φιλόλογου, Γιώργη Κοντζιούλα, τὸ «Ἡ Κλασικὴ φιλολογία» καὶ σοῦ τὸ στέλλνω.

Τὰ, ἀπὸ τὴ σειρά τῶν ἐπτὰ ἄρθρων του, (τὰ πρῶτα τέσσερα μὲ τοὺς τίτλους: «Ἡ Λογοτεχνικὴ μας γλῶσσα», «Ἑλληνικὲς ἠθογραφίαι», «Κριτικὴ τῆς Κριτικῆς μας» καὶ «Φιλολογικὲς Σχολές» δημοσιεύτικαν στὰ «Νεοελληνικὰ Σημειώματα», τὰ δὲ ὑπό-

λοιπα τρία, ἔμειναν στὰ χέρια μου. Ἐκεῖνα, τὰ δημοσιευθέντα, ἄφησαν μιὰ βαθύτατη ἀπήχηση-τρόμου ἢ χαρὰς-ἀνάλογα-στὰ Ἑλληνικὰ Γράμμάτα μας, καὶ ὄλα μεταφράστηκαν στὰ Γαλλικὰ ὕστερα ἀπὸ τὸν ἑλληνιστὴ Phileas Lelesge γιὰ τὴν ἄκραν ἐπιστημονικὴ κατάρτησή τους, τὴν ἐμβρίθειά τους καὶ τὴν ἐξοχὴν ἀντίληψη τῆς κατάταξης καὶ τοποθέτησης προσώπων καὶ πραγμάτων τοῦ κόσμου μας.

Τὸ στὰ χέρια σου, τώρα, τοῦτο 5ο ἄρθρο καὶ τὰ ποὺ θὰ ἐπακολουθήσουν ἄλλα δύο, τοῦ καὶ τούτου κηρυγμένου ἀπὸ τὴ ζωὴ φίλου μου Κοντζιούλα, δείχνει πόσο ἡ χρυσὴ ἐκείνη πλειάδα τῶν ἐξαιρετικῶν νεοελλήνων ποὺ συγκρότησαν τὴν προτοπορεία τῶν «Νεοελληνικῶν Σημειωμάτων», στάθηκε πραγματικὰ «τὸ καύχημα καὶ τὸ καμάρι τοῦ ἀληθινοῦ πνευματικοῦ Πανελληνίου.

Ἀκόμα, ἔχω νὰ σοῦ πῶ, ὅτι τὴ συνέχιση τῶν ἄρθρων τοῦ Κοντζιούλα, ποὺ κάμνω τώρα, ὕστερα ἀπὸ κάμποσα χρόνια, (μέσου τοῦ περιοδικοῦ σου) τὴν κάμνω χωρὶς γνώση τοῦ ποτέ συνεργάτη μου καὶ πάντα ἀγαπητοῦ μου φίλου. Μὰ ποὺ νὰ τὸν εὑρίσκα τώρα, πάνω ἐκεῖ στὴν Πλατανούσα τῆς Ἄρτας ὅπου βρίσκεται «ἐφησυχάζων»; Ὅμως, ξέροντας καλά, ὅτι δὲ θὰ μοῦ τὸ ἀρνιόταν τοῦτο ποτέ, τὸ κάνω μὲ ἥσυχη καὶ εὐχαριστημένη τὴ συνείδησή μου.

Δικός σου

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΑΡΙΜΠΑΣ

Σ. «Ε. Γ.» Τὸ ἀνωτέρω 5ο ἄρθρο τοῦ Γ. Κοντζιούλα θὰ δημοσιευθῇ στὸ προσεχὲς φύλλο.

Ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

«Etmoulieres esse homines?

»ἀπ' τὰ πραχτικά τῆς συνόδου τῆς Μάκόν».

Εἶπαμε παραπάνου πῶς ἡ καταγωγή τῆς πορνείας ἔχει σχέση μὲ τὴν ἐμφάνιση καὶ ἐπικράτηση στὸν κόσμον τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας. Μὲ τὴν ἐξέλιξη τῆς τελευταίας καὶ ἡ πρώτη ἀναπτύχθηκε παράλληλα καὶ πῆρε τὴν μορφή μόνιμου κοινωνικοῦ φαινομένου ποὺ κοντεύει νὰ φέρῃ τὴν ἀνθρωπότητα καταμεσις στὸν δρόμο τοῦ ἐκφυλισμοῦ.

Στὶς μέρες μας καὶ ἕνα ἀκόμα περιστατικὸ σημειώνεται ἐνεργητικὰ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη καὶ διατήρηση τῆς πορνείας. Ἡ τρομαχτικὴ στένεψη τοῦ πε-

ριθοῦ τῶν ἀνέσεων στὴ ζωὴ. Ἡ ἀδιάκοπη πάλη τοῦ ἀνθρώπου τοῦ 20οῦ αἰῶνα γιὰ τὴν κατάκτηση ἐνοῦ κομματιοῦ ψωμί τοῦ πῆρε ὄλο τὸν καιρὸ καὶ μαζί μ' αὐτὸν ὄλο τὸ νοῦ ποὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ δαπανήσῃ οὔτε λίγο χρόνο γιὰ τὴν καλλιέργεια τῆς συναισθηματικότητάς του. Γι' αὐτὸ προτιμᾷ βιαστικὰ νὰ σβύνη κάθε δίψα του στὰ λερωμένα νερά τοῦ βούρκου. Χωρὶς τὴν ἀνάπτυξη τῆς συναισθηματικότητάς του ὁ ἀνθρώπος δὲν θὰ μπερῆσῃ νὰ κοινωνήσῃ ἀπ' τὰ μυστικὰ μίαν ἀνώτερης ζήσης, ἐκείνης Ἰσῆ-Ἰσῆα ποὺ τοῦ χαρακτηρίζει τὴν εὐχέρεια νὰ ξεχωρίζῃ ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο ζωικὸ βασίλειο.

Στὸν καθένα εἶναι φανερό ὅτι στὶς σχέσεις τῶν

δύο φύλων σημειώνεται ή παρουσία ένου στοιχείου όχι μονάχα ξένου σ' αυτές μά και καταστρεφικού. Σά θερμοκαυτήρι το στοιχείο αυτό πέρασε απ' δλο το κορμί του ανθρώπου τού πυρπόλησε τις αίστησεις πού νά μή μπορή νά διανοηθή άλλο πράμα έξω από το συμφέρο. Το συμφέρο σέ τελευταία άνάλυση είναι ή έκδήλωση του άναρχικού οικονομικού παράγοντα πού κρυμμένος βαθύτερα και άδιόρατα στη ζωή τραβά τά νήματα κάθε στοχασμού σάν τη μαγνητική βελόνα πρὸς τήν κατεύθυνση "ό θάνατός σου ή ζωή μου,..". Στη μόνιμη σχέση τῶν δύο φύλων δηλ. τὸν γάμο, ό παράγοντας αυτός φανερώνεται τόσο στυγνά πού κανένα "φύλο συκής,, από όσα πετά άπάνω του ή ήθική άτιόσφαιρα και ό ήθικός κώδικας τής έποχής μας, δέ μπορεί νά κρύψει τήν άποκρουστική γυμνότητα. Στά πολυ παλιά χρόνια τότε πού με τή στερέωση του πατριαρχικού καθεστώτος και πιδ ύστερα ή δουλειά τής γυναίκας έφερνε κάποιο κέρδος (ύπεραξίας) ό κάτοχός της πατέρας ή άδελφός καμμιά δέν μπορούσε νά διανοηθή άποξένωση από το πολυτιμο αυτό στοιχείο χωρίς νά πάρη κάποιο άντάλλαγμα. "Έπρεπε λοιπόν οι άντρες νά δώσουν "προίκα,, πρῶ μα πού δέν τούς στοιχίζε και πολυ, γιατί ή σκλάβά πού παίρνανε με το παραπάνου θά τούς άποζημιώνε δουλεύοντας πιά στο σπιτικό τους. "Όσοι διαβάζουνε τήν Π. Διαθήκη βλέπουνε εκεί μέσα πώς ό δύσμοιρος 'Ιακώβ από μία καλύτεργαρία του θείου του του Λάβαν άναγκάστηκε νά δουλέψη σκληρά 14 δλόκληρα χρόνια για νά άποκτήση τις δυό ξαδέλφες του, τήν όμορφη Ραχήλ και τή Λεία πού είχε "τους όφθαλμούς άσθενείς,, Γεν. Κεφ. ΚΘ! στ. 15—34 (Φαίνεται όμως ότι μάλλον ό 'Ιακώβ είχε τους όφθαλμούς άσθενείς!) 'Αργότερα οι όροι άντιστραφήκανε. Τήν άνάπτυξη του Ρωμαϊκού Κράτους πού σάν πελώριο φανταστικό όρνιο άπλωσε τά φτερά του σε όλο το γνωστό κόσμο άκολούθησε ένας ώκεανός από αυτό πού λέμε στη σύγχρονη γλώσσα «έκκλησι ήθών». Ιή διανοούμενη και αξιοπρεπή έταίρα τής κλασικής αρχαιότητας, διαδέχτηκε ή «παλλακίς» τῶν Ρωμαίων στυγνή, βεαλιστρια, ζωώδης. Δίπλα της μέσα στους αρχαίους ναούς, στα ίπποδρόμια, στα άριστοκρατικά ή φτωχικά, στα καταγώγια αναδευεται αυτό το κοπροσκούληκο του έκφυλισμού ή δημοσία πόρνη, πού λέρωσε με το περασμά της τήν ιστορία. 'Ο ώκεανός αυτός έπνιξε ως το λαϊκό τή ρωμαϊκή αυτοκρατορία. 'Ο Αυτοκράτορας 'Οκταβιανός-Αύγουστος έκαμε μία άντίδραση. Πρῶτα πρῶτα άναγνώρισε όλες τις παράνομες συμβιώσεις για νόμιμες (διά του 'Ιουλίου και Παπίου Ποπαίου Νόμου) για νά άναγκάσει όλους πού διατηρούσανε τέτοιες γυναίκες ή νά τις παντρευτούνε ή νά τις χωρίσουνε για νά άποφύγουνε τις νομικές συνέπειες τής άναγνώρισης αυτής. Κάτι παρόμοιο σκόπησε ό 'Αν. Νόμος 2017/39 του Μεταξά. "Υστερα ό Αυτοκράτορας αυτός με τόν ίδιο Νόμο έμπασε.τήν «προίκα», στην όποία ύποχρεώνοντο οι γυναίκες πιά. Αυτά έγιναν κάπου στα 29 π. Χ. με 14 μ. Χ. Αυτός ό Νόμος του μακαρίτη του 'Οκταβιανού-Αύγουστου κανονίζει ως τά σήμερα το θέμα αυτό. 'Η προίκα είναι στις μέρες μας κάτιτις σά διατίμηση. Στά χρόνια εκείνα πού προτοεφανίστηκε ήτανε καθωρισμένο από το Νόμο το ποσό της (L. 6. O. 22. 1.) 'Αργότερα και μέχρι σήμερα το ποσό έξαρτάται από τήν περιουσιή κατάσταση τῶν γονιών. 'Εξαι-

ρηση είναι για τούς άξιωματικούς (Β. Δ. 7/15 Δ/βρίου 1936). 'Η εισαγωγή τής πρσίκας δημιούργησε στις άπροικες τήν ψυχολογία πώς πρέπει νά κυνηγήσουνε κανένα άφελή. Γύρω δέ σ' αυτή τή διπρόσωπη άνάγκη γίνεται ως τά σήμερα ή πάλη τῶν δύο φύλων πού το ξένο στοιχείο (το οικονομικό) δημιουργεί άντίρροπες δυνάμεις διαλυτικές: στην έκδήλωση τής τάσης καθενού για τή σύναψη μιας βαθύτατα ανθρώπινης κοινωνίας ψυχών. Έννοείται πώς τά παραπάνου μέτρα του αυτοκράτορα αυτόνουδ κανένα δέ φέρανε άποτέλεσμα. Οι κατοπινί αυτοκράτορες Θεοδόσιος Β' και Ουαλεντιανός δέν εύρισκαν ότι είναι άνήθικο νά διατηρη κανένας έλεύτερος ή παντρεμένος μία μαιτρέσσα δίπλα στη γυναίκα του και μάλιστα τή σχέση αυτή τή θεωρούσαν legitima conjunctio δηλ. νόμιμη ένωση. (Βλέπε Φρεαρίτη πολεμική Ρωμαϊκή Νομοθεσία σελίς 432.

'Ο έξυπνος αυτοκράτορας Λέων ό Σοφός σκέφτηκε πιδ πραχτικά. 'Επικαλέστηκε τόν παράγοντα τής έκκλησίας και έτσι στα 893 μ. Χ. με τή Νεαρά 89 έμπασε τή θησκευτικότητα στο γάμο. 'Η Νεαρά αυτή λέει πώς στο έξής οι γάμοι θά διαβιβάζονται από τήν έκκλησία αλλοιώτικα κανένα δέν έχουνε κύρος. Αυτό έγινε κυρίως για τήν έξασφάλιση τής προίκας γιαυτό ίσχυε μονάχα για τις πλουσιώτερες τάξεις. Οι φτωχοί μπορούσανε και νά μή διαβάζουνε το γάμο τους. 'Εδω όμως έγινε αυτό το παράξενο πού κάθε φορά έπαναλαμβάνεται σάν τραγική είνωνεία στην ιστορία. Οι φτωχότεροι καθως μαθένουμε από τήν ιστορία και πριν από το 893 εδιάβαζαν τούς γάμους τους και τούς καθαγίασαν με τήν εύλογία τής έκκλησίας χωρίς νά τούς ύποχρεώνε κανένας Νόμος, μεχρι τά 1095 δτους ό 'Αλέξιος Κομνηνός έκαμε και γι' αυτούς ύποχρεωτική με νόμο τήν ιερολογία. Σιγά-σιγά ξεκινώντας από τή βάση αυτή, μ. Χ. (Συνοδ. Τόμος σελίς 533 και 'Αλ. Κρασσά Οίκογενειακόν σελίς 12 σε ύποσημείωση).

Οι αυτοκράτορες λοιπόν έπιστρατέψανε κάθε στοιχείο, για νά μπορέσουνε νά τόν κρατήσουνε τόν κατήφορο πού είχε πάρει ή σχέση τῶν δύο φύλων, σε βάρος πάντοτε τής γυναίκας. Δέν κατάρθωσαν όμως πολλά. "Έτσι γίνεται κάθε φορά στην ιστορία. "Αμα κλονίζεται συθέμελα κάτι τι όσοι έχουνε κάποιο συμφέρο για τή διατήρησή του καλούνε με ύστερικές κραυγές σάν τής χήνης του καπιτωλίου, όλες τις δυνάμεις και τούς παράγοντας πού αντιπροσωπεύουνε τή στατική ή δύναμή της κίνησης τής κοινωνίας νά επέμβουνε για τή σωτηρία.

Τίποτα όμως δέν κατωρθώνεται. Μονάχα οι καλούμενοι σύμμαχοι κολλάνε με τή μορφή τής έπιβίωσης σάν παράσιτα επάνου στο κορμί του άρρώστου για νά πεθάνουν μαζί μ' αυτόν. Ξεμακρύναμε όμως και πάλι χωρίς νά το καταλάβουμε. 'Από τόν άναγνώστη ζητάμε συγχώρηση.

'Οπως δηήποτε από το πέλμα του Ρωμαϊκού κόσμου ή γυναίκα βγαίνει με σπασμένο το έγώ της. 'Η προσωπικότητά της είναι καταποντισμένη μέσα στην πίεση τής κυριαρχίας του άντρα.

(Ακολουθεί)

ΤΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τά έπισκεπτήριά σας
στού «ΒΡΕΤΤΟΥ»

ΛΥΡΙΚΗ ΠΡΟΖΑ

ΜΟΙΑΖΕΙΣ

ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΣΚΑΡΙΜΠΑ

Μοιάζεις σάν κάποιο ίσκιωμα κάποιου πούχω άγχιήσει «σάν όνειρο μοιάζεις θλιβερό, πού το ζω και το βλέπω στα ξύπνια μου». Σάν φάντασμα μοιάζεις άγγιχτο πού όμως νά σε θυμάμαι—και σε θυμάμαι πολυ—μού γαληνεύεις τούς τρόμους. Μοιάζεις σάν άσπλαχνος άγγελος πού μου σταλάζει σταλιά-σταλιά στην ψυχή ενός άργου θανάτου, τή λύτρωσι. «Σάν άρωμα μοιάζεις πού μου πληγώνεται ή άνάσα καθ' ώρα».

Σά φως μοιάζεις μιας μακρινής έποχής-σβυσμένης τώρα μέσα μου». Σάν αντίλαλος μοιάζεις πού μου ξαναφέρνει στ' αυτιά τ'όνομά σου αιώνα:

«Μοιάζεις σάν άθάνατη φωνή πού μου συρίζει λυπητερά μέσα μου τήν ήδονή τής ψευτιάς σου.

«Μοιάζεις σάν άσπρο κούμα-σάν καπνός-σά φλόγα άποσβυσμένη». Σάν ίσκιος μοιάζεις πού τότε κινηγάει μυστικά κάθε τυραγνισμένο χτυποκάρδιό μου. Σά μουσική άνάκουστη μοιάζεις πού άκούει και σε χτυπάει, μέσα στους σφυγμούς μου το αίμα μου. «Σάν έξιλασμός μοιάζεις πού τόν ύποφέρω-για σένα-τι άναποδιά λείει-έγώ». «Μοιάζεις σά νύχτιο θάμπος, σάν ήλιόγερα μοιάζεις πού το άγναντεύει το βλέμμα μου άνήσυχο. Σάν τήν λύπη μου μοιάζεις πού βάζει τήν «θλιβερή της παλάμη μπρός στα μάτια μου».

«Μοιάζεις σάν γκρεμός πού όμως τόν αγαπάω και γκρεμίζομαι μες το άπαισιο χάος του χαμογελάοντας για χάρη σου.....

Σά δήμιος κρυφός μ' αγαπημένος μοιάζεις. «Μοιάζεις σά θείο δ'όρο-σάν πασχαλι' άνοιξιάνικη, σάν κρίνο». «Σά στεφάνι μοιάζεις άγκάθινο, πού σ' έβαλα στα μαλλιά μου και τώρα σταλιά-σταλιά με ποτίζεις το θάνατο από το ίδιο του μυαλού τήν πληγή μου,.. Σάν άγέρας μοιάζεις πού με τριγυρίζει άτελείωτα όπου σταθώ, όπου βρεθώ-κι' όπου βλέπω,..

"Μοιάζεις ώ! μοιάζεις μ' όλα και με τίποτα!,, "Με συγνεφιά ροδόχρωμη μοιάζεις πού σ' άπαγορεύει ή ματιά μου στα άπειρα μοιάζεις σάν αύγινή τρίλια, ενός παράξενου πουλιού. Μοιάζεις σάν άρχαγγελικός ύμνος πού μου τόν τραγουδάνε έμένανε κάποιες άσίγαστες νότες. Σά φτερούγισμα παράφρονο, μοιάζεις τής ψυχής μου. Μοιάζεις σάν όραμα άλλαργινό στην άπόστασι.....

Σάν πλημμύρα μοιάζεις παράξενη πού ούτε, με σώζει πιά ούτε με πνίγει. Σάν τραγουδι άνάκουστο -μοιάζεις, πού σου το φέλνονε καθ' άπόβραδο οι άπόκρυφοι παλμοί τής καρδιάς μου.

"Σάν προσευχή αύγινή μοιάζεις πού σου τήνε ψυθιρίζει μυστικά-τάχα! ή θλίψη μου.

Σά λουλοδι μοιάζεις άμάραντο πού σε φύτρεψα μέσα χαμόγελο τυραγνικό στην καρδιά μου. Σά φωνή μακρινή μοιάζεις—μοιάζεις σά μεθύσι, σάν καταιγίδα, σάν ίσκιωμα.

Σά φύλλο χινοπωριάντικο άδέσποτο μοιάζεις κι' έλεύτερο..... Σάν τρέλλα μοιάζεις σάν ήλιγγος θανατερός, σά φουρτούνα.

Σάν τις πνοές τής άνοιξης, μοιάζεις σάν τις άνατριχίλες τής Φύσης. Σάν το άντικάθησμα μοιάζεις μά όχι το δικό σου πιά.... Τι τάχα νά γελιέσαι πώς σ' άγάπησα!; 'Ηταν γιστ' έμοιασες πολυ με το ίσκιωμα... κάποιου... άλλου!

Σ' όλα του τούχεις μοιάσει—μά σε τίποτα. Σάν άγαλά του μοιάζεις τώρα πού σε κοιτάει περιτρομο το βλέμα μου. Και γώ! ώ! έγώ τι κρίμα!

Σά ένα μπουλούκι μοιάζω άσπρα πουλιά—πουλιά άσπρα κάσπρα πολυ πού άνοιξες μονάχος σου-τήν άξενη άγκαλιά σου και πέταξαν έλεύτερα στα χάρη.

Σκόρπισαν τώρα στους άγέρες δω και κεϊ.

"Ασπρα φτερά στον άνεμο και πάνε.... για πάντα πάν. "Ασπρος άνεμοστρόβιλος μπρός στα έκπληχτά σου χέρια! τόσο βαθεία-τόσο μακρυνά, τόσο άψηλά απ' το νου σου....

"Ασπρος άνεμοστρόβιλος δε' απ' τῶν όριζόντων τούς φραγμούς. "Ασπρη λαχτάρα πού όπου πās θά σε ταράζει αιώνα ή άσπρη θύμησίτους...

Μά τί; όπως ξαναπέφτουνε άλλαργινά στο χάος, τί; λές και ύψώνεται βωμός σωρός λευκός-άθάνατος-σωρός λευκά φτερά πού λές και στήνει - εκεί-μακρυνά κατάλευκο ένα μνήμα....νά ιδες μακρυνά,.... μακρυνά σου ώ! ιδες-ιδες κεϊ κάτου λές σά νά προσμένει άνήσυχο-λευκό άρωματισμένο.

Σά νά το ραίνουν γιασεμιά άγαπημένα χέρια τι ειρηνικό πού φαντάζει στην.... άπόστασι!

'Ακομα και το βλέμμα μου ζαλίζεται απ' τή γαλήνια-άσπριλα του. 'Ω! πώς τά βλέπω τώρα όλ' αλλοιώτικα και σένανε τι κρίμα! Σάν άπαισιο κοράκι μοιάζεις τώρα, πάνου στῶν άσπλων φτερών μου το βωμό.

Σά σημαία πένθιμη μοιάζεις στο καράβι τής νειότης μου. Σά έρημη φλογέρα μοιάζεις δίχως μουσική. Μοιάζεις σάν καταραμένη περιπλανωμένη. Σά μαργαρίτα ξεφυλλισμένη δίχως μυστικά μοιάζεις. Σάν άποκριάτικη προσωπίδα πού δέ σου κρύβει τά ψεύτικα προδοτικά σου μάτια! μοιάζεις. Τι κι' αν νοσταλγείς! Σάν νυχτοπούλι κακορίζικο μοιάζεις. Τι κι' αν νοσταλγείς, πού σκούζει στριγλά πάνου απ' τόν άδειο τάφο τῶν όνειρών σου.

Σά γκιώνης πένθιμος μοιάζεις. Σάν όστέρι άποπλανημένο, πούχει χάσει για πάντα το δρόμο του στ' άπειρα. Μοιάζεις σάν κεραυνός πού λάμπει δίχως νά καίει. Σά καντίλι νεκρικό άποσβυσμένο μοιάζεις. Τι κρίμα! Σά δέντρο ξεριζομένο μοιάζεις, δίχως άνοιξη.

Σά Μάης δίχως κόκκινα τριαντάφυλλα και δίχως μύρα μοιάζεις. Σά δύση πνιγερή μοιάζεις, μοιάζεις σάν άγρια νύχτα δίχως χαραυγή. Σάν όνειρο φριχτό στα παγωμένα βλέφορα ενός νεκρού μοιάζεις.

Σάν όλα μοιάζεις και σάν τίποτα-σάν όλα τά θλιβερά και τά όρασια, σά θάνατος μοιάζεις, σά θάνατος του έαυτού σου του ίδιου. 'Η.... θυμησι σου πιά δέ ζει στη σκέψιμου τι τάχα αν σε κοιτάζουνε τά μάτια μου; τί τάχα! Μες στην ψυχή μου όμως, πέθανες για πάντα.

(Αφιερωμένο)

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΚΑΡΙΜΠΑ

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΑΝΔΡΕΑ ΙΩ. ΖΩΝΤΟΥ

ΑΠΛΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

“Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΙΣΚΙΟΥ,”

ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

‘Ο «Γυιός του Ίσκιου του Σπύρου Μελά, που ανεβάζηκε στο «Κεντρικόν», από μιά συντροφιά έρασιτεχνών νέων, μάς διδάσκει, πώς το κοινό της πόλης μας, είναι άπροπαρασκευάστο άκόμη για να νοιώση την αισθητική χαρά και να έκτιμήση παράλληλα την άξία και το δίδαγμα, που προσφέρουν σημαντικά θεατρικά έργα.

‘Η μεταίωση της άποπεράτωσης του Δημοτικού Θεάτρου, το κλείσιμο της Δημ. Βιβλιοθήκης, ή έλλειψη ένος καλλιτεχνικού συλλόγου, ό άριστοκρατισμός των λίγων πνευματικών ανθρώπων, που δε κάνουν καμιά προσπάθεια έπαφής με το κοινό δια διαλέξεων, οί έρασιτεχνικές ομάδες των νέων που πασχίζουν νάνέβουν στη σκηνή με έργα άνωτερα άπ’ τις δυνάμεις τους και ή δύσκολη έποχή μας, μάς έπιτρέπουν να αίτιολογούμε την πάρα πάνω διαπίστωση.

‘Ο «Γυιός του Ίσκιου» του Σπ. Μελά είναι ένα τρίπρακτο δράμα δυνατό και συγκλονιστικό, που ή προσπάθεια των νέων για την έπιτυχία του είναι έπαινετή σάν προσπάθεια και μόνο.

‘Ο κ. Φ. Γιώφης έρμηνεύει το Γυιό του Ίσκιου (μικρότερος γυιός του Γέρω—Μάνθου) πολύ καλά. Δείχνει πώς έχει πείρα της σκηνής και μιά άνεση στο παίξιμό του, παίξιμο δυνατό και ψυχολογημένο συνάμα. Είναι ό μόνος έρασιτέχνης μέχρι σήμερα που μάς ίκανοποίησε. ‘Η δνίς Έλένη Σφύρλα ως Πηνελόπη (γυναίκα του Γέρω—Μάνθου) μπόρεσε να κρατήσει στα πιό πολλά σημεία άσφογα το ρόλο της. Με κάποια φυσικότητα κι’ ελικρίνεια απέδωσε ότι μπόρεσε. ‘Ο κ. Ν. Ψαλτέλης ως Γέρω—Μάνθος, παρά το μονότονο παίξιμό του σάθηκε καλός και πρό πάντων στη Α’. πράξη, πολλές φορές το παίξιμό του ήταν βεβιασμένο. ‘Η δνίς Άνθη Λειβαδίτου στο σό ρόλο της Αύγης (κόρης του Καπετάν Λευτέρη) ύστέρησε στα περισσότερα μέρη. Άνεπιτήδευτη έρμηνεία, άφυσικότητα κι’ ασθημα άχρωμάτιστο· θά μπορούσε όμως, στο ρόλο της ίδιος Σφύρλα νάταν καλή, όπως πετυχημένη θάταν ή έκλογή της άλλης ως Αύγης. ‘Ο κ. Δημ. Μπακόπουλος ως καπετάν—Λευτέρης και ή δνίς Έλένη Γιώφη (Χλαμύδα) ως κυρά—καλή (γειτόνισσα) ήταν μέτριοι· άδεξιότης κινήσεων και χρω-

ματισμού αισθημάτων. Τέλος, ό κ. Σπ. Σιμψίρογλου ως Πέτρος (γυιός μεγαλύτερος του γέρω—Μάνθου) ήταν σάν μιά παραγνώριση ένος ταλέντου πολύ καλού στο έλαφρό θέατρο και σάν τέτοιο δοκιμάστηκε μ’ έξαιρετική έπιτυχία στο παρελθόν.

Τό μόνιμο σκηνικό του σκηνογράφου κ. Ν. Ψάρου μάλλον άποτυχημένο, γιατί α) θά μπορούσε να παρουσιάσει μιά πλευρά και μόνο, μεγάλη του σπιτιού της Αύγης, έξοικονομώντας έτσι χώρο μεγαλύτερο στη σκηνή εξασφαλίζοντας έλευθερία κινήσεων κι’ έλλειψη άντιαισθητικών «καμουφλαρισμάτων» και να δικαιολογήσει στα μάτια του θεατή πιό παραστατική τη διαφορά του «άρχοντοσπιτιού» της Αύγης από του γέρω—Μάνθου, και β) τό σκηνικό της θάλασσας, ήταν άπαραίτητο άριστερά του βράχου, νάχε τό «μάκρος πελάγου» (και μόνο στο βάθος άριστερά γρίζα βουνά - κι’ ό ήλιος να βασιλεύη και τό φεγγάρι ν’ ανατέλλη μέσ’ από τα βάθη του πελάγου—ματωμένα) για να δικαιολογούνται πειστικά οί κινήσεις και τα βλέμματα των αγωνιούντων, που ξεχωρίζουν νάρχεται ή γολέττα του καπετάν—Στρατή με τους ναυαγούς κι’ όχι να κλίνουν τ’ άριστερό μέρος, ως τις άκριες και τό βάθος βράχια ψηλά, που παραμορφώνουν την άλήθεια για τόν πληροφορημένο θεατή.

‘Η μουσική υπόκρουση με την έκτέλεση του βάλς—ίζιτασιόν «Ψαροπούλα» και τη «Σερενάτα Σουμπερτ» μαζί και τό παρδαλό σιγοψιθύρισμα των τραγουδιστών, άποτυχημένη. Θάταν πραγματικά ύποβλητική αν διαλέγονταν με μουσικό γούστο, σονάτες Έλλήνων συνθετών.

Τη καλλιτεχνική επιμέλεια και Δjsιν ανέλαβε ό κ. Άντ. Μπούκος, ό όποιος άληθινά εργάστηκε για την έπιτυχία του σκοπού. Αί εισπράξεις των τριών παραστάσεων δόθηκαν στο Όρφανοτροφείο Χαλκίδος. ‘Η προσπάθεια των έρασιτεχνών νέων, με τις σημερινές δυσκολίες είναι έπαινετή, παρ’ όλο τις τεχνικές άτέλειες και τό μέτριο παίξιμο των περισσοτέρων που δικαιολογούνται στην έπαρχία και που οί άπαιτήσεις του κοινού (άπό τους έρασιτέχνες) δε πρέπει νάναι μεγάλες.

Χαλκίδα
Άπρίλης 1943

ΒΑΣ. ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΥΠΩΝΕΤΑΙ:

ΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ ΔΕΝ ΞΑΝΑΡΘΑΝ....

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΑΡΙΣΤ. Ν. ΜΑΥΡΙΔΗΣ — ΑΘΗΝΑ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

‘Η προσφορά του διαλεχτού συνεργάτη και φίλου μας, ξεχωριστού νεοέλληνα συγγραφέα και ποιητή, Γιάννη Σκαρίμπα, στα «Ευβοϊκά Γράμματα»—προσφορά για την όποια ό ίδιος μιλάει σ’ άλλη σελίδα του φύλλου τούτου—μάς συγκινεί ιδιαίτερα και μάς ύποχρεώνει να τόν ευχαριστήσουμε και από την στήλην αυτή θερμά κι’ εγκάρδια, για την ένίσχυσή που μάς δίνει.

Μόνον άνθρωποι της άξιας και της πνευματικής άνωτερότητας ένος Σκαρίμπα, ξέρουν να βοηθήνε τέτοιες πνευματικές προσπάθειες—γιατί έμεις μόνον ως μιά άπλη προσπάθεια θεωρούμε και πιστεύουμε τό μέχρι σήμερα έργο του περιοδικού μας. Μεγάλος, ό Γιάννης Σκαρίμπα, άγνός και άδολος τονώνει—για να μεταχειριστούμε μιά δική του φράση—κάθε πνευματική προσπάθεια, που την βλέπει σοβαρή και άνώτερη.

Τόν Ευχαριστούμεν, λοιπόν, και πάλι δλόψυχα και με την καρδιά μας του εύχόμαστε γρήγορα να ξαναϊδοθόν τό φώς τα «Νεοελληνικά Σειμειώματά» του, που άφήσανε, πραγματικά, έποχή στην σύγχρονη πνευματική Έλλάδα.

★ ★

—Ευχές και συγχαρητήρια.

‘Αγαπητέ Άνδρέα, ‘Ελαβα χθές με χαρά μου στο Γραφείο Τύπου όπου τώρα ύπηρετώ, τα «Ευβοϊκά Γράμματα» και χάρηκα πολύ που είδα ότι έξακολουθείς να τα συνεχίζεις με τόν ίδιο πάντα ένθουσιασμό που σε διακρίνει σε κάθε σου νέα έξόρμησι. Σε συγχαίρω για την είσοδο του περιοδικού στο δεύτερο χρόνο και σού εύχομαι να συνεχίζεις πάντα την έκδοσή του με την ίδια έπιτυχία. Δέ σού κρύβω δε ότι και έγώ αισθάνωμ κάποιαν ίκανοποίησι, γιατί έτυχαι κι’ έγώ νάμαι άπ’ τους πρώτους συνεργάτες στο πρώτο τους φανέρωμα και δε θά πάψω νάμαι και στο μέλλον, παρά τη δουλειά του γραφείου μου, που τόσο μ’ άπασχολεί.

Με τις καλλίτερες ευχές
Δ. ΒΟΓΟΠΟΥΛΟΣ

Προϊστάμ. Γραφ. Τύπου Πρωθυπουργού

★ ★

—Τυπογραφικές άβλεψίες.

Στην έπιστολή του Καρθαίου στο Σκαρίμπα για τη «Γυναίκα του Καίσαρος» που δημοσιεύτηκε στο περασμένο τεύχος των «Ευβοϊκών Γραμμάτων» από τυπογραφική άβλεψία, παρελείφθη μιά δλόκληρη φράσι στην αρχή και μιά λέξι στο τέλος της έπιστολής. Προβαίνουμε λοιπόν στη διόρθωσι.

‘Ετσι, ή τρίτη παράγραφος της πρώτης περιόδου της έπιστολής αυτής, αντί: «1ο) Τό έργο σου ΕΙΝΑΙ ΕΝΤΕΛΩΣ ΓΝΗΣΙΟ ΤΕΚΝΟ ΣΟΥ: με όλες της μούσας σου και με όλες της... άντισκορβουτικές και άντιραχητικές βιταμίνες που τόσο χρειάζονται στα γράμματά μας και στο λογοτεχνικό, άθηναϊκό—σνομπισμό μας» πρέπει να διαβάσθι ως έξης: «1ο) τό έργο σου ΕΙΝΑΙ ΕΝΤΕΛΩΣ ΓΝΗΣΙΟ ΤΕΚΝΟ ΣΟΥ: με όλες τις σκανδαλιστικές άρετές και όλα τ’ άετιγάπητα έλαττώματα της ψούσας σου και με όλες τις... άντισκορβουτικές και άντιρα-

χητικές βιταμίνες που τόσο χρειάζονται στα γράμματά μας και τό λογοτεχνικό—άθηναϊκό σνομπισμό μας».

‘Επίσης, ή αρχή της τελευταίας παραγράφου της έπιστολής, αντί: «2ο) Άν και στο έργο σου ύπάρχει, είναι όμως γελοίο να ζητάει κανείς άπόλυτη πρωτοτυπία στο μύθο ή στις ίδέες από ένα συγγραφέα», πρέπει να διαβάσθι ως έξης: «2ο) Άν και στο έργο σου ύπάρχει άρκετά, είναι όμως γελοίο να ζητάει κανείς άπόλυτη πρωτοτυπία στο μύθο ή στις ίδέες από ένα συγγραφέα».

★ ★

—‘Ο καλλίτερος έπίλογος

Τό γράμμα, του εισηγητού του δραματολογίου του Έθνικού Θεάτρου, κ. Κλ. Καρθαίου, πρός τόν συγγραφέα της «Γυναίκα του Καίσαρος», που δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο φύλλο μας, είναι ό καλλίτερος έπίλογος, κι’ άποτελεί άναμφίβολα—τη καλλίτερη και πιό έγκυρη κριτική του πολύκροτου έργου του κ. Σκαρίμπα, που, έπι τέλους, βρίσκει την δικαίωσή του άπόλυτα—όπως τό άξιζε.

Οί όγκόλιθοι του πειό άρμοδιού και ειδικού—του κ. Καρθαίου—που ρίχνονται πάνω στο άριστοτεχνικό οικόδομημα του έργου του Σκαρίμπα, είναι τόσο βαρειοί και άδιάσειστοι, που τό έργο αυτό να μείνει παντοτεινά άπρόσβλητο από κάθε έπίθεσι λιανοντούφεκου με ‘σκάγια».

★ ★

—‘Τό έξαντλημένο παιδί».

‘Η σύστασι, στη Χαλκίδα, συσσιτίου γιατό ‘έξαντλημένο παιδί», είναι μιά πράξι που τιμάει ιδιαίτερα εκείνους που είχαν την πρωτοβουλία - την τοπικήν έπιτροπήν του Δ. Έ-ρυθρού σταυρού—για τη καθιέρωσή του.

Στα έγκαινία του συσσιτίου τούτου, που έγινοντο με έπισημότητα άκούστηκαν τιμητικές προσφορές και έδόθηκαν πολλές ύποσχέσεις. Οί τελευταίες πρέπει, όσο τό δυνατό πειό γρήγορα, να γίνουν πραγματικότητες· τό ‘έξαντλημένο παιδί», δέν πρέπει—μά και δέν μπορεί— άλλο να περιμένει.

★ ★

—‘Η πιό μεγάλη έξόρμησι.

Τυχαία έπεσε στα χέρια μου αυτή τη στιγμή τό τελευταίο φύλλο των «Ευβοϊκών Γραμμάτων». Με μιά ματιά στις λιγοστές σελίδες του, νοιώθει κανείς έμπρός σε πόση μεγάλη πνευματική προσπάθεια βρίσκεται. Μέσ άπ’ τούς στίχους του, τις γραμμές του, τα στοιχειατούάκμη ξεπροβάλλει ή πιό μεγάλη έξόρμησι που έχει ως σία σήμερα πραγματοποιηθι στην Ευβοια, την τόσο άλλωστε πνευματικά έξελιγμένη. Βλέπω ξεκάθαρα μέσα σ’ αυτή την έξόρμησι νέους με όλο τόν ένθουσιασμό και τό θάρρος που χρειάζονται για ένα τέτοιο ξεκίνημα. Μόνο ή άνοιξη της ζωής συμβολίζει την άπόφαση, την τόλμη, την όρμη σε τέτοιες πρωτοπορείες και κατακτήσεις. Τα συμπαιθητικά νειάτα, που τό κάθε τι προβάλλει ρόδινο, γελαστό, προκλητικό, όνειρώδες έμπρός στους έϊκοσιοκτώ και τριάντα Μαΐους των συλλαμβάνουν

καί δημιουργοῦν ὅ,τι τὸ ὕψηλό καί ὠραῖο.
 Κάθε ἰδανικό, κάθε πρόοδος πιάνεται καί πραγματοποιεῖται στίς νεανικές ἐξορμήσεις. Στίς δυσκόλες προσπάθειές τους ἄλλοι πέφτουν ἐνῶ προχωροῦν καί πάντα τοὺς ἀκολουθοῦν ξοπίσω ἄλλοι ποὺ θὰ πέσουν ἢ θὰ φθάσουν. "Ὅλοι ἀγωνίζονται καί ἐλπίζουν μὲ τὸν πόθο ἐκεῖνο ποὺ ξεχωρίζει τὸ νεανικό ἐνθουσιασμό. Κι' αὐτὸ εἶναι τὸ πᾶν.
 Στὴν εὐγενικὰ ὅσο καί μεγάλη πνευματική ἀποστολὴ τῶν "Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων,, διαφαίνεται πέρα ὡς πέρα τὸ γνῶρισμα τῆς νεανικῆς ὀρμῆς μὲ ὅλα τὰ ἐφόδια καί τὴν πίστη μιᾶς ἀληθινῆς ἐπιτυχίας. Καί τὴν εὐχομαι τὴν ἐπιτυχία αὐτὴ γιὰ τὴν πρόοδο τῶν Εὐβοϊκῶν γραμμάτων καί σὰν στεφάνωμα τῶν τόσων κόπων τῶν πρωτεργατῶν ἐνὸς πραγματικὰ τεράστιου ἔθλου. Μιά τέτοια προσπάθεια ἀξίζει κάθε ὑποστήριξη.

Μὲ ἓνα μεγάλο εὖγε
 ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΠ. ΠΕΡΡΟΣ

Κάρυστος 20/1/43

—Εὐσυνείδητα καὶ φιλότιμα

Απὸ γράμμα τοῦ γνωστοῦ Κριτικοῦ καί δημοσιογράφου κ. Περσέως Ἀθηναίου, πρὸς τὸν διευθυντὴν τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων», κ. Α. Ζῶντον, ἀντιγράφουμε ἐδῶ τὴν τελευταία περικοπή:
 «Σὰς διαβιβάζω καί πάλι τὰ συγχαρητήριά μου, ἀγαπητέ μου κ. Ζῶντο, ποὺ παρ' ὅλες τίς χαλεπὲς συνθήκες ποὺ διερχόμεστε, κατωρθώσατε εὐσυνείδητα καί φιλότιμα νὰ συγκαταστήσετε στὴ ζωὴ τὸ εὐγενικό αὐτὸ καί τόσο φιλοπρόοδο περιοδικό σας γιὰ τὴν προώθηση τῆς πνευματικῆς κίνησις τῆς ἐπαρχίας σας.

Μὲ πολλὴν ἐκτίμησιν
 ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Ἀθήνα Ἀπρίλιος 1943.

—Ἐνας ἀκόμη συνεργάτης.

Ὁ Ὑποναύαρχος καί Ἀκαδημαϊκός κ. Στυλ. Ἐμμ. Λυκοῦδης, ποὺ ὡς διευθυντῆς τῆς ὑπηρεσίας "Φάρων καί Φανῶν,, τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν προσέφερε τόσες πολυτιμὲς ὑπηρεσίες στὴν χώρα μας κι' ὅπου ὡς συγγραφέας περισπούδαστων συγγραμμάτων, ἐτίμησε, καί τιμᾶει ἀκόμη, τὴν Ἑλλάδα σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμο, ἀπαντώντας σ' ἐπιστολὴ τοῦ διευθυντοῦ τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων»—τοῦ ὁποῖου διευθυντοῦ ὑπῆρξε παλαιὸς περισπούδαστος φίλος καί διαλεχτὸς συνεργάτης—τοῦ γράφει μετὰ τῶν ἄλλων καί τὰ πάρα κάτω:

Ἀθήναι 22 Ἀπριλίου 1943

Ἀγαπητὴ φίλε κύριε Ζῶντο,

Μὲ δυσκόλως ἐκφραζομένην χαρὰν, εἶδον πάλιν τὴν γραφὴν Σας, ὡς καί τὴν συνέχισιν τῆς πνευματικῆς Σας δράσεως, μὲ τὴν ἐκδοσιν τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων», διὰ τὰ φύλλα τῶν ὁποίων, ὡς καί διὰ τὴν ἀβρότητα, τοῦ νὰ μὲ συμπεθεῖτε, Σὰς εἶμαι βαθειὰ εὐγνώμων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιθυμίαν σας, νὰ γράψω κάποτε καί ἐγὼ ὡς συνεργάτης Σας, ποθῶ μιὰ τέτοια τιμὴν. Μὰ εὐρίσκομαι πρὸ δυσκολιῶν. Καί πρῶτον δὲν ξεύρω μὲ τί ἀντικείμενον θὰ ἠμποροῦσα, ὑπὸ

τὰς παρούσας συνθήκας, ν' ἀνταποκριθῶ τόσον εἰς τὴν ἐπιθυμίαν Σας, ὅπου εἶναι δι' ἐμὲ ἐντολήν, ὅσον καί εἰς ἰδικὴν μου ποὺ θὰ ἦτο γιὰ μὲ τιμὴ...

Πάντως γράφτε μου τὰς σκέψεις Σας καί τὶ χωρὸν θὰ ἠμποροῦσαν τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» νὰ μοῦ διαθέσουν. Ἐγὼ, ἐν τῷ μεταξῷ, θὰ σκεφθῶ νὰ εὕρω τί σχετικὸ θὰ μποροῦσα νὰ γράψω γιὰ τὴν Χαλκίδα, ποὺ τόσον τὴν ἀγαπῶ, ὡς τὸ ἀπέδειξα μὲ τὸν ναυτικὸν φωτισμὸν τῆς, ποὺ εἶναι ἀποκλειστικὸν ἔργον μου.

Εὐχομαι Καλὸν Πάσχα.

Διατελῶ μὲ ἀγάπην
 ΣΤΥΛ. ΕΜΜ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ
 Ἀκαδημαϊκός

—Εὐρυβιάδης Βούλγαρης

Ὁ ἐκπαιδευτικὸς κόσμος πενθεῖ τὸν ξαφνικό θάνατο τοῦ Λυκιάρχῃ Χαλκίδος Εὐρυβιάδῃ Βούλγαρη, ποὺ ἔπεσε κι' αὐτὸς θύμα τοῦ καθήκοντός του—μέσα στὴν τάξι, ποὺ δίδασκε. Ὁ Λυκιάρχῃς Βούλγαρης—ἀρτίως μορφώσεως ἐκπαιδευτικὸς,—ἀγαθὸς καί εὐγενὴς ἦτανε συμπαιθῆστατος σ' ὄλον τὸν κλάδο του καί ἀγαπιότανε ἰδιαίτερα ἀπὸ τὸν μαθητικὸν κόσμο καί τὸ κοινὸ τῆς Εὐβοίας.

Ἡ κηδεία του ἔγινε μὲ κάθε τιμὴ—ὅπως ἔπρεπε γιὰ ἓναν τόσο σεμνὸ ἐκπαιδευτικὸν λειτουργό. Τὸν νεκρὸν τὸν ἀπεχαιρέτησαν ὁ Γυμνασιάρχῃς κ. Θ. Τασσόπουλος, μ' ἓναν ἐμνευσμένον ἐπικηδεῖο, ὁ Ἐπιθεωρητῆς τῆς Δημ. Ἐκπαιδύσεως καί ἓνας μαθητῆς του.

Τὴν ἐρίτιμον Κυρίαν Βούλγαρη καί λοιποὺς συγγενεῖς του, τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» συλλυποῦνται θερμά.

—Ἐπαινετὴ προσπάθεια.

Ἰστοιαία 11—4—43
 Κύριε Διευθυντά,
 Τυχαίως ἔπεσε στὰ χέρια μου ἓνα φύλλο τοῦ Ἰανουαρίου 1943, τοῦ ἐγκρίτου περιοδικοῦ σας «Εὐβοϊκὰ Γράμματα». Μὲ μεγάλη χαρὰ καί συγκίνησι διάβασα τίς διαλεχτὲς σελίδες του, πλὴν δείχνουν μιὰ ἐπαινετὴ προσπάθεια καί ζῆλο γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀφύπνισιν τῆς ἰδιαίτερας μας πατρίδος.

Σὰς στέλνω ταχῆκως τὴν συνδρομὴν μου καί σας παρακαλῶ νὰ μὲ γράψετε συνδρομητῆν.

Μὲ πολλὴ τιμὴ
 ΧΡ. Ν. ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΑΚΗΣ
 Φιλολόγος

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ἐπειτα ἀπὸ μακρὰν ἀπουσία εὐρίσκεται ἐδῶ, καί φιλοξενεῖται εἰς τὴν ἰδιαίτεράν του πατρίδα Χαλκίδα, τὸ γνωστὸ ἀστὲρι τῆς λυρικῆς σκηνῆς ὁ τενόρος κ. Μιχ. Κορώνης.

Τὰς τυπογραφικὰς σας ἐργασίας στὸ νέον Τυπογραφεῖον «ΒΡΕΤΤΟΥ».

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΟΥ

Εἰκόνα ἀγαπητὴ τῆς γυναικός μου
 τώρα ἔλα κᾶν ἐσὺ στὴ συντροφιά μου
 κατοῖκα πάντα μέσα στὴν καρδιά μου
 καί φύλα με ἀπ' τίς πλάνησες τοῦ κόσμου.

Ἐσὺ γιὰ μὲ προστάτης Ἄγγελός μου
 ἄμεμπτα φύλας τὰ πατήματά μου
 καί προτοῦ σκοτισθοῦν τὰ λογικά μου,
 πρόλαβε, τρέξε σύ, καί λάμψε ἐμπρός μου.

Ναί τὸ φῶς σου ξυπνάει τὴν ἀρετὴ μου,
 καί πιστόνε σὲ σένα μὲ βασταίνει
 γιὰτὶ τόσο σ' αἰσθάνομαι δικὴ μου.

Τόσο μὲ τὴν ψηχὴ μου ζυμωμένη,
 ποὺ δὲν ἤξέρω πλέον στὴ διαλογὴ μου.
 πῶς νὰ σὲ πῶ: γυναῖκα μου ἢ ψυχὴ μου;
 ΑΝΤΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

ΧΙΟΣ

Εὐώδιασες τὸ πέλαγος
 μὲ τὴν ἀνοητοσύνη σου
 πληθος τὰ λεμονάδια σου
 σὲ γῆ καί σ' ἀκρογιάλι
 Κι' ὁ ναύτης ἀργοπλέοντας,
 ὃ Χίος, τὴν ἀκτὴ σου
 λογιάζει γάμου στέφανα
 σ' ἓνα ξανθὸ κεφάλι!

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΕΞΑΣΤΙΧΟ

Μὲ μαγεύουν τὰ μάτια σου, κυρία τῶν στεναγμῶν
 κι' ἄς βρισκόμαστε μέσα, σὲ σωροὺς χαλασμάτων
 Μὲ θέλγει ἡ φωνὴ σου, κυρία, ἡ μεταλλικὴ
 καί μὲ δέρνει ὁ πόνος, μὴν' εἶσαι περαστικὴ.
 Μὲ τραβάς καί μὲ σέρνεις, κυρά μου, κοντὰ σου
 κι' ὅταν σὺ φεύγεις, γυνηγῶ τῆ... σκιά σου.

Α. ΙΩ. ΖΩΝΤΟΣ

ΣΑΤΥΡΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΑΡΝΙΟΥ... ΜΟΣΚΟΒΟΛΗΜΑ

(ΠΑΡΩΔΙΑ 1)

Ἐφέτος ἄγρια μοῦδειρεν ἡ πείνα τὴν κοιλιὰ
 Χωρὶς καθόλου νὰ γευτῶ μῆτε τσιροσαλάτα
 κι' ἀπὸ τίς «Λόρδες» πρόσμενα νὰ σωριαστῶ βαρῖα
 στὴ χιονισμένη στράτα.

Μὰ χτές καθὼς μὲ ζόρησαν ἡ πείνες τοῦ Μαρτιοῦ
 καί τράβηξα στὸ μαγεριὸ νὰ φάω αὐγὰ δυὸ μάτια
 στὸ πρῶτο μοσκοβόλημα ἐνὸς ψημένου ἀρνιοῦ
 μοῦ δάκρυσαν τὰ μάτια.

1) Πάνω στὸ γνωστὸ ποίημα τοῦ Παλαμά:
 «Ρόδου μοσκοβόλημα» ΨΥΧ—ΑΡΗΣ

ΓΑΜΟΙ

Τάκης Γιαννακόπουλος—Γεωργία Λαντζοπούλου, ἐτέλεσαν ταὺς γάμους των.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» δὲν ἀπαντοῦν εἰς τοὺς συνεργάτας, συνδρομητὰς καί ἀναγνώστας των δι' ἰδιαίτερας ἀλληλογραφίας. Παρακαλοῦνται συνεπὼς οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ παρακολουθοῦν τὴν παροῦσαν στήλην.

Οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπαρχιῶν καί ὑπαίθρου Εὐβοίας παρακαλοῦνται νὰ στέλνουν τὰς συνδρομὰς των ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Περιοδοικοῦ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς.

Ἐδῶ ἀναγγέλλονται οἱ συνδρομῆς, ποῦ μᾶς στέλνονται ἀπ' εὐθείας, πρὸς γνώσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, καί ὅχι αἱ εἰσπραττόμενες διὰ τοῦ εἰσπράκτορος, βάσει ἀποδείξεων μας.

Κοὺς Κοὺς Σ. ΣΑΡΑΦΙΑΝΟΝ, πρῶην Δήμαρχον, ἸΩ. ΑΓΓΕΛΗΝ, καθηγητὴν, Μ. ΨΑΛΤΙΔΗΝ, Γεωπόνον, Γ. ΚΑΓΙΑΝ, Γ. ΔΙΑΡΟΦΟΥΛΟΝ, ἐκπαιδευτικοῦς, ΑΘ. ΓΙΑΜΑΝ, ἐπόπτην Γ. Συνημῶν, ΚΑΛ. ΜΟΥΣΤΑΚΑΝ, ΗΡ. ΦΙΛΙΟΝ, Ἐμπόρους, ΝΙΚΗΦ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΗΝ, Δ. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΝ, καί ΣΩΜ. ΕΡΓΑΤΟΝ ΞΗΡΑΣ, Ἐνταῦθα. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν ἔγκαιρον ἀποστολὴν τῶν συνδρομῶν σας τοῦ β' ἔτους.
 Δαν ΜΑΙΡΗ ΠΑΠΑΛΕΞΙΟΥ, ΔΗΜ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΝ, Ἀθήνας. Συνδρομαὶ σας ἐλήφθησαν καί σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμότερα.

Κον ΔΕΛΗΝ ΛΗΔΑΝ, ἐνταῦθα. Ἡ «Πασχαλιά» σας ἐλήφθη ἀργά. Ὅπως δὴποτε εἶναι καλὴ καί τὴν κρατοῦμε. Παρακαλοῦμεν ὅμως γιὰ τὴν τάξιν νὰ ἔχωμεν καί τὸ πραγματικόν σας ὄνομα.

Κον Δ. ΣΕΤΤΑΝ, ἐκπαιδευτικόν, Ἀγία Ἄννα. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὰς δύο ἐτήσιαι συνδρομὰς σας.

Κον ΣΩΤ. ΤΣΑΛΑΝ Ψαχνά. Ἡ ἐτήσια συνδρομὴ σας ἐλήφθη καί σὰς εὐχαριστοῦμεν.

Κον ΕΔ. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΝ, Κορινθίαν. Πήραμε καί τὴν «Νυχτωδία» καί τὴ «Θεοτή» σας. Θὰ τὰ κυττάξουμε μέστοργῆ κι' ἀνάλογα μὲ τὸ χρόνο καί τὸ χῶρο θὰ σὰς ἱκανοποιήσουμε.

Κον ΡΕΝΟΝ ΑΛΜΑΝ, ἐνταῦθα. Ἀπὸ τοὺς «λησμονημένους νεκροὺς» λείπει ἡ τέχνη.

Κον Τ. ΦΟΥΦΑΝ, Ἀθήνας Ἐπειτα ἀπὸ τὰ συλλυπητήριάς σας καί τὴ διαφωνία σας, 1000ο—ὅπως γράφετε—μὲ τὴν κρίσιν τοῦ περιοδικοῦ μας γιὰ τὰ ἔργα σας τί θέλετε νὰ σὰς ποῦμε; Κατ' ἀρχὴν λυπούμεθα εἰλικρινῶς ποὺ ἡ ἐπιδειχθεῖσα, μέχρι τώρα, στοργὴ μας γιὰ τοὺς νέους, σὰς προσωπικῶς, σὰς ἔβλαψε.

Εἶπαμε νὰ ὑποστηρίξουμε τοὺς νέους ὅσον μπορούμε ὅχι ὅμως, καί νὰ λείψῃ κάθε σεβασμὸς ἀπὸ τὴν τέχνην ἐπειδὴ σεῖς τὸ θέλετε.

Τὸν «Χαρακτηρισμόν τῆς Ἀντιγόνης» δὲν τὸν δημοσιεύσαμε διότι εἴχαμε ἐν τῷ μεταξῷ ἀναθεωρῆσαι τὴν ἀπόφασίν μας—μεγάλον τὸ θέμα ἤθελε δούλεμα—γιὰ νὰ σὰς εὐχαριστήσουμε, ὅμως, εἴχαμε προτάξει καί δημοσιεύσει μεταγενέστερα κομμάτια σας. Τὰ περὶ τῶν ἄλλων συνεργασιῶν, σειρῶν καί συνεργατῶν μας, αὐτὰ δὲν εἶναι δικὴ σας δουλιὰ. Εἶναι τοῦ Περιοδοικοῦ. Ἐμεῖς μιὰ τελευταία συμβουλή ἔχομε νὰ σὰς δώσουμε: νὰ κάψετε ὅτι ἔχετε γραμμένο μέχρι σήμερα, χωρὶς νὰ πάψετε καί νὰ γράφετε. Πάντως ἐπειδὴ μπορεῖ νὰ πάσχετε καί ἀπὸ ἀκρίσια ἢ στραβομάρα, ἐμεῖς ἐδῶ, κοντὰ σας—στὴν Ἀθήνα μένετε—βγαίνουν κι' ἄλλα περιοδικὰ δώστε καί κεῖ καμμιὰ σας ἐργασία καί τὰ ξαναλέμε.

Κον Β. ΞΗΝΤΑΡΑΝ, Δημῶλον Καμαρίτσαν. Θερμὰς εὐχαριστίας γιὰ τὴν συνδρομὴν σας.

Κον ΝΙΚ. ΣΠΑΛΑΝ, Τ.Τ.Τ. ἐνταῦθα. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν ἐμπρόθεσον ἀποστολὴν β' ἐτησίας συνδρομῆς σας.

Κ. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Ἰστιάσαν, Σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὴν συνδρομὴν σας.

Κ. ΚΙΚ. Δ. ΠΑΥΛΟ, Καλημεριάνου. Σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμὰ διὰ τὴν ἐτησίαν συνδρομὴν σας.
 Κ. ΧΡ. Ν. ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΑΚΗΝ, Φιλολόγον, Ἰστιάσαν. Σὰς εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια καί τὴν συνδρομὴν σας. Τὸ «ἀπόψε» σας καλὸ καί θὰ δημοσιεύσῃ. Παρακαλοῦμε, ὅμως, ὅτι θὰ μᾶς στέλνετε νὰ μὴν εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ, ὅπως μᾶς γράφετε, ἔχουν δημοσιεύσῃ πολλές φορές, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἀνεκτότα. Διαφορετικὰ καταντοῦμε ἀντιγραφεῖς καί μάλιστα κακῆς ὥρας.

Κον Κ. ΦΑΙΔΙΜΟΝ, ένταύθα. Θερμά σας εύχαριστούμεν γιά τὰ καλά σας λόγια καί τήν συνδρομήν σας. Στο άλλο φύλλον ἐλπίζομεν νά μάς ἐπιτρέψη ὁ χώρος γιά νά μῆ τὸ ποιήμα σας.

Κον ΒΑΣ. Ι. ΜΑΝΗΝ, φοιτητὴν φιλολογίας, Ἄμαρυνθον. Θερμάς εύχαριστίας γιά τήν ἐξάμηνον συνδρομήν σας.

Κον Μ. ΤΑΜΒΑΚΑΝ, Δικηγόρον ένταύθα. Θερμάς εύχαριστίας διά τήν ἐγκαιρον ἀποστολήν τῆς β' ἐτησίας συνδρομῆς σας.

Κον Μ. ΧΑΝΙΑΝ, Συγίχην ένταύθα Θερμάς εύχαριστίας διά τήν ἀποστολήν τῆς συνδρομῆς σας.

Κον Ν. ΔΟΥΡΟΝ, Γ. Διτὴν Π. Συλβίας Γεωρ. Συλσμῶν, Ἀθήνας. Θερμά σας εύχαριστούμεν γιά τὸ ἐκ Πατρῶν μνημὰ σας.

Κους Κους Γ. ΣΑΡΙΓΙΑΝΝΗΝ καί ΤΑΣΟΝ ΔΙΓΙΝΗΤΗΝ, ένταύθα. Θερμῆς εύχαριστίας γιά τίς ἐτήσιες συνδρομές σας.

Κον Π. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΝ, Καλλιθέα—Ἀθήνας. Θερμάς εύχαριστίας γιά τήν ἀποσταλεῖσαν ἐτησία συνδρομήν σας.

Κον ΑΝΑΣΤ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, ένταύθα. Θερμῶς σας εύχαριστοῦμε γιά τήν β' ἐτησίαν συνδρομήν σας.

ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΕΙΑ ΧΑΛΚΙΔΟΣ. Ἡ χειρονομία σας μάς συγκινεῖ ἰδιαιτέρως. Ὅταν ἄνθρωποι δουλευτάδες καί παραγωγικοί, ὅπως σεῖς, κατανοοῦν πνευματικῆς προστάθειες σάν τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων» μάς πλημμυρίζουν τήν ψυχὴ ἀπὸ χαρὰ κι' εύχαριστησι. Γι' αὐτὸ κι ἐγκάρδια σας εύχαριστοῦμεν.

ΜΙΑ ΞΕΝΗΝ. ένταύθα. Πήραμε καί τῆ νέα συνεργασίας σας. Θά περιμένετε δυστυχῶς πολὺ διότι μάς ἔχουν κυριολεκτικὰ πνίξει οἱ προτεραιότητες.

ΞΕΝΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Κάτοικοι τοῦ Βασιτικοῦ, μάς ἀπέστειλαν πρὸς δημοσίευσιν, ἀντίγραφον τῆς ὑποβληθείσης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν (κατωτέρω ἀναφοράς τῶν:

Π Ρ Ο Σ

ΤΟ ΣΥΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ἀθήνας

Οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι κάτοικοι τοῦ Βασιτικοῦ Χαλκίδος, λαμβάνομεν τήν τιμὴν ν' ἀναφέρωμεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ὑπηρεσία Ἀγροφυλακῆς τῆς περιφέρειας μας διεξάγεται πλημμελῶς καί τούτου ἔνεκα σημειώνονται τακτικώτατα ζημίαι εἰς τάκτῃματά μας.

Σχετικαὶ δὲ ἀναφοραὶ μας πρὸς τὸν οἰκεῖον Ἀγρονόμον ἔμειναν ἄνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν ὑμᾶς εὐσεβάστως ὅπως εὐαρεστοῦμενοι διατάξητε τὰ δέοντα πρὸς ἀποφυγὴν νεωτέρων ζημιῶν εἰς τήν περιφέρειάν μας, αἵτινες ζημίαι καταθλίβουν τοὺς ἀναφερομένους, οἵτινες νυχθημερόν μοχθοῦν ὑπὲρ τῆς Γεωργικῆς παραγωγῆς.

“ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ,,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ — ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ: ΑΒΑΝΤΩΝ 16

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΒΑΣ. Π. ΒΕΡΓΗΣ
Πάροδος Λυκαρίου 8

♦♦

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ἐτησία Δραχμῆς 2000.—Ἐξάμηνος Δραχ. 1000.
Διὰ Δήμους. Κοινότητος, Τραπεζας καί διοφθόρους ὀργανισμοὺς, ἐτησία Δραχμῆς 4000.

♦♦

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται
Συνδρομῆς καί Καταχωρήσεις προπληρώνονται

♦♦

ΓΡΑΜΜΑΤΑ—ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Πρὸς τὸν κ. Ἄνδρ. Ἰω. Ζῶντων—Χαλκίδα

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ Δραχ. 200

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ

«Οἱ κλασικοὶ στὰ Νεοελληνικά» Γ. Κοντζιούλα.
—«Ὁ κόκκινος θάνατος» Ἀρνάλδου Τσιπόλα.
Μετάφρασις Δημ. Σαμπάνη.
—«Οἱ Πέρσαι στὸ Καβοντόρο» Νότη Πέρη.
—«Ὁ Τραιλαντώνης στὴ Χαλκίδα» Γ. Σκούρα.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἀπὸ τὸν Πύργο τῆς Ἠλείας, μάς ἤρθανε τὰ δύο πρώτα φύλλα, —Μαρτίου—Ἀπριλίου - τοῦ νέου μηνιαίου φιλολογικοῦ περιοδικοῦ «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» ποὺ ἐκδίδεται ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ ὀμιλου «Πυργιώτικος Παρνασσός».

ΑΝΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

Λόγω πληθώρας ὕλης ἢ συνέχεια «πῶς ἀγαποῦν οἱ ἄντρες καί πῶς οἱ γυναῖκες», καθὼς καί ἡ συνεργασία τῶν νέων, ἀναβάλλονται γιά τὸ προσεχὲς φύλλο.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΓΕΩΡΓ. Κ. ΣΚΟΥΡΑ

ΟΔΟΣ ΑΒΑΝΤΩΝ 6 = ΧΑΛΚΙΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: Γραφείου: 2-55— Οἰκίας: 5-09

ΝΕΟΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

& ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ

“ΟΛΥΜΠΙΑ,,
ΒΡΕΤΤΟΥ

16 Ὁδὸς Ἀβάντων 16

ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ

ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

ΤΑΧΕΙΑ